

Pavel Brycz

Tátologie

*aneb rady pro začínající tatínky,
kteří nechtějí brzy skončit*

MLADÁ FRONTA

Pavel Brycz

Tátologie

*aneb rady pro začínající tatínky,
kteří nechtějí brzy skončit*

MLADÁ FRONTA

Rád bych poděkoval Pražskému literárnímu domu, jmenovitě jeho ředitelce Lucii Černohousové, i panu Hartmutu Holzapfelovi za všechny příjemné hostitele, že mi umožnili strávit pracovní měsíc ve spisovatelské vile Clementine v hessenském Wiesbadenu, a tím mi pomohli napsat tuto knihu.

Pavel Brycz

Mít kluka to je báječný

*Mít kluka to je báječný
Nemyslím pro slečny
I když nejsem proti
Mít kluka to je báječný
Když každý den mi řekne
„Tati“*

*A ráno je víc
Než jen konec spánku
Sen může trvat klidně
Do sta let
Ať hroutí se svět
Nebo padá Haiti
Když malá ústa
Jednou řeknou
„Tati“*

*Já nemít jeho
Těžko bych se zvednul
Po ránu z K. O.
Dospělého světa
Kdy po fair play
Knoflíkových válek
A Malým principi
Dávno už je veta*

*Nemít ho tak bych
Nezestárnul
Z života vlastní rukou
Sešel
On malý důvod k žití
Větší bych ale sotva našel*

Pánové nahoře
Vám rád říkám sbohem
Dejte si za klobouk
Nadutou dospělost
Na vlastním písčku
Si sami spolu hrajem
A z písku stavíme
Nedobytný hrad Kost

A ráno je víc
Než jen konec spánku
Sen může trvat klidně
Do sta let
Ať hroutí se svět
Nebo padá Haiti
Když malá ústa
Jednou řeknou
„Tati“

● Jak být dobrým tátou?

Desatero tátologie

Chceme-li si my muži dokázat, že jsme pořadní chlapi, současný svět nám na rozdíl od našich otců a dědů pořádně zúžil možnosti. Vždyť ženy už dokáží skvěle nahradit všechny naše mužské role, a mnohdy i lépe. A tak jediný post, který nám dosud nedokázal nikdo upřít, je role otce. Abychom tuto roli vůbec přijali a nechovali se v ní jako úplné nuly, sepsal jsem Desatero tátologie, jak mě ho naučil život a tři synové. Užívejte tyto recepty v libovolné míře, klidně po troškách, ale s důvěrou i ve značném množství, neboť věřím, že se jimi nemůžete nikdy předávatkovat.

Váš docent tátologie

Pavel Brycz

1) Buďte nezodpovědní

Příručky poučují, že otec má být zodpovědný. Zapomeňte na to! Abyste vůbec měli koho vychovávat, je třeba kašlat na zodpovědnost. Pokud budete racionálně rozvažovat, zdali je vhodná finanční situace na dítě, vhodný čas nepřijde nikdy. Proto odhodte zábrany, zbavte se kondomů, přestaňte kontrolovat neplodné dny své lásky a nešmírujte, jestli poctivě dobe pilulky. Jednejte pudově, protože jediné tak jednají praví samci!

2) Spěte v práci

Od porodu se kvůli mrněti, kterému jste upízlal pupeční šňůru, už nikdy doma nevyspíte. A protože vychovatel má být bdělý, musíte spánkový deficit řešit. Velmi vhodnými pro řešení jsou porady, zvláště řeči šéfa či prezentace obchodních partnerů. Vynikající jsou rovněž pracovní cesty, proto na dlouhé létejte a na kratších berte stopaře s řidičákem a dvouletou řidičskou praxí.

3) Nedělejte si hlavu z globálních problémů lidstva

Správný otec raději vymění čtyřikrát do hodiny synovi nevábně vonící plínky, než aby žádal hlavu trenéra české reprezentace za nepovedenou kvalifikaci na mistrovství světa. Ve vesmíru jistě existují civilizace, které by mohly svými superhvězdami oživit národní tým, ale zatím nebyly objeveny a je otázkou, jestli by si zvolily české občanství a českou měnu, takže se radši věnujte vyplácení jednoho talentovaného fotbalisty z vlastních zdrojů.

4) Radujte se i z malých krůčků

Všimněte si každého pokroku svých ratolestí. První zub sice vidí jen manželka, vy ani lupou, nicméně obvolejte příbuzné a známé a uspořádejte hostinu, při níž sekt stříká proudem. A projeví-li vaše dítě osobnost na veřejnosti, strhněte anonymní chodce k divokému aplausu a všem poručte na zahrádce restaurace rundu.

5) Zapomeňte na sex

Zvolte si celibát, tak jako si ho volí vrcholoví sportovci, aspoň na přechodnou dobu. Děti žárlivě dbají na to, aby se oba rodiče točili jen kolem nich, a nevyčerpávali svou energii zbůhdarma pošetilými námluvami a riskovali, že přibude potomku bratříček nebo sestřička, kteří zmenší jeho životní prostor.

6) Zapomeňte na adrenalinové sporty

Obětavý otec už neskáče padákem, nepotápí se, ani neleze po horských štítech. Je pravda, že ještě s partou dokáže vyletět nahoru letadlem, vyplout na jachtě z přístavu a rozbít stan v základním táboře. Pak ale usne a nikdo ho nedokáže probudit. Jako narkoleptik spí a sní o svých dětech. Kdyby mu ovšem lékař změřil hladinu adrenalinu v krvi, má ji stejně vysokou jako jeho bezdětní přátelé ve vzduchu, pod vodou či na horolezecké skobě.

7) Smiřte se s vlastními rodiči

Vezměte svého otce na fotbal a matku na Jirku Bartošku, a kajte se, že jste kdy kritizovali jejich výchovu. Přitom je nezapomeňte naléhavě požádat o občasné hlídání.

8) Naučte se, probůh, víc než jednu říkanku, pohádku a koledu

No comment!

9) Smiřte se s faktem, že otcovství nikdy nekončí

I největší macho se jednoho dne rozloučí s kariérou, ale otcovství mu zůstane navždy. Až budete jako Jakub sklář vládnout klanu, ať všichni synové a dcery uctivě šeptají, i když jste dávno hluchý jako pařez.

10) Chovejte se jako vlastní děti

Vzhledem k tomu, že vaše děti spontánně projevují všechny vaše skvělé vlastnosti, jež záměrně potlačujete, rozpoňte se na ně a buďte upřímní, veselí, nevázaní, hluchí a egocentričtí. Geny se nedají potlačit!

● Jak léčit těhotenské obtíže a stát se víc otcem než matkou?

Muži se za své zdravotní neduhy stydí, proto své těhotenské obtíže neřeší s gynekology, ale s kamarády. Chyba! Jako první pomoc přijměte skutečně odborné rady pro nastávajícího rodiče.

1) Pálení žáhy

Příčinou nebývá zvětšující se děloha (klid, chlapi!), která by vedla ke změnám v uložení střev a žaludku, i když si to po přečtení Velké knížky o dítěti stoprocentně myslíte. Zkrátka jste na sebe vzali jako milující muži problém své těhotné partnerky, tak jak jste koneckonců slíbili před Bohem, starostou, či před tchánem, anebo před všemi těmi mužskými autoritami společně. Je vhodné nepít alkohol, ale malé množství antacidu. Pozor, neplést s antabusem, i když i ten je pro některé nastávající tatínky, které čeká zodpovědnost za dítě, a ne za kamarády z mokré čtvrti, v řadě případů neméně vhodný.

2) Svalové bolesti

Vaše svalové bolesti skutečně souvisí se zvětšováním břicha. Inu, je nutné nepředhánět se ctižádostivě s manželkou v jídle. To ona jí za dva (až za tři v případě dvojčat!), a i když byste jako gurmáni rádi drželi krok, vy rozhodně nemáte právo jíst za víc strávníků než sám za sebe! Uleví vám jedině správně prováděné rehabilitační cviky, např. každodenní přenášení partnerky přes práh a její ukládání do pelišku. Také poslechové kliky k jejímu břichu doporučuje devadesát devět ze sta gynekologů.

3) Slinění

Zvýšená slinivost je nepříjemnou těhotenskou potíží, se kterou musíte devět měsíců žít. Kyselost způsobuje vyšší kazivost chrupu, a proto je nutné překvapit po letech nečekaným telefonátem spolužáka – zubaře, který vás dávno vyřadil z kartotéky i z okruhu přátel. Naštěstí i on čeká dítě, tudíž produkuje z úst 12 litrů slin denně jako vy a má pochopení. Jako odborník vám doporučí náhradu tekutin. Ale pozor, alkohol léčebný účinek nemívá, takže máte-li oba slinu, nechte si ji zajít!

4) Zácpa

Bývá častým příznakem muže, který se ženou sdílí emotivně těhotenství, pyšní se díky ní velkým břichem a opatrnou chůzí kvočny. Postačí však jeden klystýr, strava s dostatečným obsahem vlákniny, dodržování každodenního pitného režimu (samozřejmě, nikoliv bourbon nebo whisky) a zdravý tělesný pohyb při běhání po buticích s těhotenskou módou, lékárnami s olejíčky i mastmi na trudovitou pokožku a knihkupectvími s kámasútrou pro naruživé těhulky. Úspěch se stolicí zaručen a budete ještě rádi pět na mé rady serenády!

5) Křečové žíly

Ani náhodou je nemáte způsobené tlakem cév v malé pánvi způsobeným rostoucí dělohou. Asi málo sportujete, hodně kouříte a často ležíte o volném víkendu na kanapi, což přičítáte dědičnosti, protože tak žili i vaši „křečovití“ prapředci. Tak hybaj na hřiště s vašimi „těhotnými“ kamarády, ať se krev pěkně rozproudí a rozšíří se vám nejen cévy, ale i plíce. Vždyť široký hrudník zdobí muže.

6) Plačtivost a náladovost

Rozbouřené hormony jsou rozbouřené hormony, a jestli-

že jste si vybrali pro svého potomka tu skutečně pravou, budete se jako jedno tělo a duše chvíli bouřlivě smát a hned nato brečet, štkát, ronit slzy a úpět bez příčiny společně jako chovanci blázince. Tady žádná rada nepomůže! Jsou, pravda, jedinci mužského pohlaví, kteří se dokáží chechtat své těhotné ženě do rozmazaných očí, když pláče, ale takoví nemají žádné shora uvedené těhotenské potíže.

● Jak oznámit přátelům a známým narození dítěte?

My, otcové dnes běžně asistujeme při porodu svého dítěte. Jsme tedy na místě světodějně události a žádá se od nás nejen, abychom nepřekáželi, ale také podali co nejrychlejší a nejdramatičtější reportáž. Vyzbrojte se tedy nervy, kamerou i ruchovými mikrofony! Klapka, jedeme do porodnice...

1) Příprava je vše

Zatímco vaše partnerka coby nastávající maminka studuje Velkou knihu o dítěti, předplácí si všechny časopisy s radami pro těhulky, surfuje na internetu po stránkách porodníků a místo milovaného Sexu ve městě sleduje s lahví okurek v láku DVD se záznamem vývoje plodu, vy se musíte bleskem naučit všechno o digitálním focení, kameře, hře se světlem, tvorbě webové prezentace a youtube. Půjde o „život“, až vyjde tvoreček mezi stehny a vy zrovna nezmáčknete spoušť, anebo bude váš snímek tak silně rozmazaný, že ho neuplatníte v žádné soutěži!

2) Důležité je zhluboka dýchat

Abyste dokázali zároveň točit, fotografovat, pořizovat záznam citlivými ruchovými mikrofony a ještě občas povzbudivě mrkli na partnerku, je třeba zhluboka dýchat. I profesionální porodní sestry zasvěceně hovoří o správném dýchání, i když jen u vaší drahé polovičky. Nicméně nerozdýcháte-li porod stejně jako manželka, může se vám stát, že namísto dítěte budete mít v objektivu bílý strop sálu a ostudu před kamarády.

3) Odložte kameru, když stříháte pupeční šňůru

Stávají se věci v životech nás kluků, které jsou jako ze sna. Jednou nám pilot letadla půjčí na okamžik knipl, jindy nás popelář povozí na stupátku. Do této kategorie zážitků patří i přestřihnutí pupeční šňůry vlastního dítěte. V tomto okamžiku však nedělejte ze sebe supermana, jenž zvládne všechno levou rukou, a kameru raději předejte zpocenému manželce. Ta vykřikne „sýr, miláčku“, a máte hned fotografii, která by klidně vyhrála World Press Photo!

4) Rozešlete MMS, SMS, e-maily a vytvořte dětský web i youtube prezentaci

Je pravda, že porod je velmi náročná záležitost a čas pracuje proti vám. Nikdy byste však neměli překročit lhůtu tří hodin od porodu k radostnému oznámení rodině a přátelům. Jestli to nestihnete ve věku převratných informačních technologií, tak to už to rovnou můžete svěřit klasické poště! A pozor, spěchejte s rozmyslem, aby se pak vaši známí a přátelé nedozvěděli: „Nazdar. Jmenuji se Iva. Jsem kluk jako buk. Vážím 3350 kg, měřím 54 m.“ Mohli by si o vás pomyslet, že jste trubec, který umí jen oplodnit. Ale těžce nezvládá všechno ostatní!

● Polibek demografům a do třetice všeho dobrého

Každá legrace něco stojí, a abychom my muži mohli mít tři ratolesti, tak to teprve musí Něco stát. Žijeme v dětinské éře, kdy dospělí prchají před zodpovědností, chtějí si nevázaně a nezávazně užívat, hrát, konzumovat, a tak není divu, že vymírat – po meči i po přeslici – už dávno není výsadou české šlechty, ale obyčejné střední třídy. Jaké ale pak mohou být vášnivé líbánky otců a maminek s rozradostněnými demografy, když si někdo pořídí tři živoucí důkazy Lásky, které zastaví naše vymírání!

1) Odmítněte jihokorejský syndrom a pošlete šéfa někam

Pisatel těchto řádků navštívil během svého tátologického bádání zemi jedináčků – Jižní Koreu. Psychologové řeší v této překotně se rozvíjející zemi problém, že nová generace neumí navazovat vztahy s druhými, protože neměla sestry a bratry. Proto pedagogové provádějí na školách experiment na dětech, při kterém jsou žáci rozděleni uměle do skupin, kde je jim určeno, že všichni jsou sourozenci. Podivné?

Vzdělání muži ve velkých firmách v Soulu mají šestnáctihodinový pracovní den, zbylých osm hodin řeší pracovní problémy se šéfem v osvěžovně a v sauně s non-stop provozem, odkud razí ve vyčištěném obleku zpátky do kanceláře. O víkendu se zhroutí do postele, ve které nehledají sex, ale vytoužený spánek. Není divu, že jim manželky s diplomy z týchž univerzit povolí jedno dítě a basta! Jihokorejští tátologové pak přiznávají, že pokud osud rozhodne, že jediné dítě bude dcera, a bůh nenadělí aspoň kombinovaná dvojčata, nemají šanci mít syna. Navíc každodenní

saunování nepříznivě ovlivňuje množství spermií, takže často nemají dítě žádné. Evropan, jenž se může pyšnit třemi syny, má v jejich očích postavení perského šáha.

V globalizovaném světě, kde všechny průšvihy putují bez víz volně přes hranice, můžete jihokorejský syndrom pocítit i vy, pánové! A proto až po vás bude chtít velký šéf po šestnácti hodinách v práci něco řešit, pošlete ho někam. Třeba do sauny. V zájmu svých spermií a nových pokolení!

2) Porodem se táta učí

První porod je pro ženu zážitek srovnatelný s první nocí vězňů ve slavném filmu Vykoupení z věznice Shawshank. Má-li skutečně přijmout své tělo nikoliv jen jako objekt pozornosti vojáků, heterosexuálních mužů, výrobců tělových šampónů se zvláčňujícím efektem či cíl fotoaparátů Jana Saudka, ale jako nenahraditelného dárce života, musí nahlédnout přes krev, pot, stud a slzy do své pravé podstaty. A proto musí rodit vícekrát! Rozhodně alespoň podruhé, s neomdlévajícím mužem u své hlavy, kdy si poněkud opraví názory na úroveň českého porodnictví, ale hlavně najde sama sebe s klidem a důstojností madony na seně v betlémském chlévě. A nejlépe potřetí, protože do třetice jde všechno na světě mnohem lépe, a i nastávající trojnásobný otec už dobře ví, jak zkušeným okem ohlídat porodníky, jestli dělají dobře svou práci, zhluboka dýchat s partnerkou a otírat ze ztrhané tváře pot a slzy a jediným ostrým střihem přestříhnout pupeční šňůru, kterou v obou předcházejících případech pižlal snad celé dvě hodiny.

3) Tři děti = tři zaměstnání

Průměrný český muž, který se odváží mít s jednou ženou tři děti – i když slovo průměrný zde není úplně přesné, protože statisticky je v Čechách a na Moravě vysoce

nadprůměrný, skoro až výjimečný – musí mít k těmto dětem tři zaměstnání. Rovnice jedno dítě = jedno zaměstnání platí pro otce naprosto spolehlivě. Existují samozřejmě možnosti, kdy průměrný muž má tři děti s vysoce nadprůměrnou ženou, a předá tak finanční žezlo své partnerce. Ale statistiky dokazují, že dámy, které jsou takto nadprůměrné a hravě zvládnou být ředitelkami poboček nadnárodních firem, olympijskými šampionkami či zlatými slavicemi a jejich finanční příjem byt jen z jediného zaměstnání na chod rodiny bohatě postačí, se zřídkakdy rozhodnou pro tři děti, a ani nebývalý vývoj v oblasti medicíny a genetiky ještě neumožnil průměrnému českému muži, aby donosil, odrodil a odkojil své nadprůměrné a vysoce situované české ženě tři syny či dcery.

4) Rozšiřte si vědomí a investujte do třetího oka

Chcete-li být vzorný otec tří dětí – a zvláště u vysoce aktivních synů jde o naprostou nutnost – musíte věnovat nebývalou pozornost všem východním technikám, které vám pomohou rozšířit obzory vlastního vědomí. Ano, ve chvíli, kdy se tři ďáblíci rozdělí, aby každý sám a všichni dohromady dělali po celém bytě, v autě, na plovárně, v přírodě, v obchodním domě, v multikině, anebo na návštěvě u prarodičů virvál, bengál, rošambo a voloviny, je třeba mít oči i v zádech, disponovat nekonečným počtem rukou jak bůh Šiva a levitovat vzduchem jak tibetský mnich.

A jednoho dne, až policie bude evakuovat byznys centrum, banku, anebo redakci, kde právě pracujete, a pyrotechnici ve speciálních oblecích budou usilovně hledat ohlášenou bombu, je třeba telepaticky odečíst z mozků těch vašich rošťáků v telefonní budce, že telefonát vymysleli oni sami, aby vás dostali jednou domů včas, protože dostali chuť si s vámi zahrát žolíky.

5) Třikrát a dost!

A poslední rada pro notorické otcovské recidivisty. Zastavte se s milovanou manželkou či zákonitou družkou u pouhé trojice dětí. Samozřejmě, máte-li nezlomnou chuť rozsévače a sílu a moc postarat se o další báječné kluky a holky, u dalších žen se vám meze nekladou. Ehm, pokud vás tedy neomezí statečná matka vašich tří dětí!

● Když jeden ve výchově říká hot a druhý čehý

Svět je bojem protikladů. Rodina by ale neměla být surovým válčištěm. Má v ní vládnout mír a harmonie. Proto bychom se měli my dva, maminka a tatínek, domluvit na strategii rozumné výchovy našich ratolestí a táhnout vždy za jeden provaz, aby nás jednoho dne nečekaly od dětí jen výčitky, důchodák a pohlavky.

1) Vybírejte pečlivě s kým

Vím, že to říkám s křížkem po funuse, ehm, přesněji řečeno po veselce, ale nejlepší je nespojovat svůj život s někým, kdo ve vztahu k dětem zastává přesně opačné stanovisko než vy. Takže jakmile potencionální matka vašich dětí prohlásí, že miluje dětský smích, ale tam za tou vysokou cihlovou zdí celotýdenní dětské školky, či bárbína s nehty jako Stříhoruký Edward začne ječet, když jí dáte pochovat dítě, jež si ve zralém věku pořídili vaši nezodpovědní rodiče, pak nohy na ramena a pryč od toho, protože to nevyřešíte ani mnoha odstavci předmanželské smlouvy.

2) Nikdy nekritizujte, ani se nenechte kritizovat před dětmi

Věřte, že i ve škole probíhají pedagogické porady za zavřenými dveřmi bez přístupu žáků, a tak si svoje rozdílná stanoviska, kdo rozmazuje a kdo tyranizuje, ujasňujete bez dětí, mezi čtyřma očima. Velmi vhodným místem pro takové konference je manželská ložnice, protože poloha vleže či pololeže vždy nabádá ke smírným řešením, a jestliže se přeci neshodnete ani na Makarenkovi, ani na Komenském, pořád je šance podílet se aktivně na populační politice státu.

3) Vytvořte koalici

V dobách patriarchátu laskavá a submisivní maminka používala vůči nezvedenému dítěti otce jako největšího strašáka. A tak se dítě dozvíдалo s děsem v očích, že nebude-li vzorně plnit, co se po něm žádá, přijde si pro ně za a) čert s pytle, za b) kat v rudé kápi, a když ani to nepomohlo, nasadila nejtěžší kalibr a hrozila za c) otcem s odepnutým páskem. Analogicky předpokládáme, že v dobách matriarchátu bývaly děti strašeny Polednicí, jezinkami a do třetice matkou s vařečkou a ječivým hlasem. Moderní emancipovaní rodiče vědí, že takové rozdělení rolí je už dnes překonáno. Trestají a hladí rukou společnou a nerozdílnou.

4) Opatřete si odborné poradce

Doba se změnila a dnes, kdy vládne ve všech oborech celoživotní vzdělávání, chce-li se člověk udržet konkurenceschopným, je nutné přijmout tento fakt i jako rodič. A tak nestačí kopírovat výchovu našich vlastních rodičů (případně ji drsně popírat), ale řádný otec navštěvuje kurzy psychologie a pedagogiky, zařídí si průkazku do univerzitní studovny, přihlásí odborné časopisy, chatuje s uznávanými pedagogy z celého světa a vyhledává každou volnou chvíli, aby pochopil, jak na ty své děti i vlastní manželku vlastně jít. A aby spojil šedivou teorii s praxí, občas se tajně vrátí domů, aby pozoroval au-pairku s dětmi, někdy sleduje na ulici učitelku Josefínu, jak to s dětmi umí, a ti nejodvážnější otcové dokonce vezmou svoji manželku a děti k psychologovi, který provádí takzvané „konstelace“, kde se člověk dozví, jak k sobě členové rodiny pasují, anebo spíš nepasují.

5) Počítejte do milionu

I když jste zdárně absolvovali kurzy asertivity, přečetli jste stoh populárně-naučných knih o psychologii a pedagogice,

zkrotili jste svůj temperament, přehodnotili svůj mužský šovinismus, rozebrali výchovu a vztahy v hospodě s deseti spravedlivými u deseti dvanáctek, takže jste dokonale připraveni na jakýkoliv konflikt, stejně vás může zaskočit, když vaše manželka exemplárně potrestá osmnáctiletého syna, který se ulil ze školy, aby odjel stopem na finále Ligy mistrů, odkud přivezl podepsaný dres Jankulovského. Osobně to považujete za úctyhodný čin a pravou zkoušku dospělosti, přesto radím, abyste počítali do milionu, než se k věci vyslovíte. A uvidíte, že když se třikrát v počítání spletete a začnete znovu, než doklopýtáte k milionu, budete ochoten připustit, že i vzdělání má jistou cenu.

6) Milujte se stále, zamilovanost obrušuje hrany

A poslední rada zní: mějte se rádi. Sami sebe i navzájem. Jestli něco dokáže překonat rozpory, zažehnat hádky, kontroverze, osočování a věčné výčitky, jestli se vůbec něco dokáže postavit hrdinně dogmatům, raněné pýše a věčnému souboji mezi viděním světa mužem a ženou, tedy dvou lidí, kteří v onom vidění světa nemají vůbec, ale vůbec nic společného, pak je to láska. Ano, ten ryzí cit, který, jak říká Tornádo Lou, nás učiní jinými, lepšími. To je tutovka!